

Tematický výbor č. 1 – Lesy a klíma

Strategický cieľ I: Uskutočniť adaptačné opatrenia v lesoch ohrozených zmenou klímy		
<i>Preambula:</i>		
Cieľ reflektuje nepriaznivý vývoj zdravotného stavu ihličnatých (najmä smrekových a borovicových) lesov, gradujući v posledných rokoch ich veľkoplošným rozpadom, ale aj postupným chradnutím a odumieraním. Príčinou je zmena klímy, a s ňou spojené extrémny počasía, podkôrny hmyz a vplyv hospodárenia v minulosti. Ambíciou do roku 2030 je spomalenie rozpadu, a naštartovanie zásadnej zmeny drevinového zloženia najmenej na tretine súčasnej výmery porastového typu „smrečina“ a porastového typu „borina“ (t.j. na cca 100 tis. ha), s dôrazom na umelo založené monokultúry týchto drevín s vyšším vekom, rastúce v nevhodných stanovištných podmienkach. Pozornosť sa zameria na preventívne opatrenia ochrany lesa pre spomalenie rozpadu ohrozených lesov, na podporu vnášania chýbajúcich pôvodných drevín a drevín budúcej klímy (asistovaná migrácia) v lesoch s nevhodným drevinovým zložením všeobecne, a na zabezpečenie genofondu lesných drevín pre tento účel, vrátane úpravy pravidiel jeho prenosu v podmienkach zmeny klímy.		
Špecifický cieľ 1	Zlepšiť účinnosť vykonávania opatrení ochrany lesa v najviac ohrozených porastoch	
Odhadované náklady	16,6 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Zefektívniť legislatívne pravidlá spracovania dreva poškodeného alebo napadnutého škodlivými činiteľmi	2024	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, MŽP)
b) Vytvoriť v rámci Lesníckej ochrannárskej služby systém operatívneho monitoringu poškodenia najviac ohrozených lesov na báze dronov a moderných technológií	2025	500 tis. EUR z EŠIF (MIRRI, MPRV)
c) Finančne podporiť vykonávanie výchovných zásahov na zvýšenie stability mladých porastov do 50 rokov	2023 - 2030	11 mil. EUR z PRV (MPRV)
d) Finančne podporiť odkôrňovanie napadnutého, a pre biotických škodcov atraktívneho ihličnatého dreva ponechaného v lese	2023 - 2030	4 mil. EUR z PRV (MPRV)
e) Finančne podporiť mokré skládky a mechanickú ochranu proti vyleteniu podkôrneho hmyzu zo skládok napadnutého dreva sieťami/plachtami	2023 - 2030	1 mil. EUR z PRV (MPRV)
Špecifický cieľ 2	Rozpracovať premenu porastov s nevhodným drevinovým zložením na odolnejšie zmiešané lesy	
Odhadované náklady	86,2 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Uplatniť modely adaptácie lesov SR na zmenu klímy pri tvorbe PSL, so zohľadnením úlohy prípravných drevín	2023	200 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
b) Finančne podporiť hlúčikovú a skupinovú výsadbu, podsadbu, a /alebo podsejbu a ochranu cieľových drevín budúcej klímy v porastoch s nevhodným drevinovým zložením	2023 - 2030	86 mil. EUR z PRV (MPRV)
Špecifický cieľ 3	Zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín a jeho využitie pri asistovanej migrácii	

Odhadované náklady	17,2 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Upraviť pravidlá prenosu reprodukčného materiálu vrátane zariadení klimaticky vhodných drevín a ich proveniencií pre asistovanú migráciu	2022	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
b) Vypracovať analýzu ohrozených genotypov drevín a plán dobudovania siete objektov na zachovanie genofondu drevín	2023	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
c) Finančne podporiť cielené doplnenie siete zdrojov genofondu zriadením uznaných porastov pre zber semien <i>in situ</i>	2023 - 2030	10 mil. EUR z PRV (MPRV)
d) Finančne podporiť cielené zakladanie nových a rekonštrukcie existujúcich semenných sadov, semenných porastov a matečníc klonov <i>ex situ</i>	2023 - 2030	5 mil. EUR z PRV (MPRV)
e) Modernizovať a navýšiť kapacity budovania semennej banky pre zachovanie genofondu lesných drevín	2023 - 2030	2 mil. EUR z PRV (MPRV)

Strategický cieľ II: Zavádzať prírode blízke hospodárenie v lesoch		
<i>Preambula:</i>		
Pestovanie prírode blízky (t.j. zmiešaných a trvalo rôznovekých) lesov pôvodných drevín má potenciál zmierňovať zmenu klímy lepšou sekvestráciou uhlíka, a formovať lesy schopné lepšie odolávať zmene klímy, a obnovovať sa po narušení. V súčasnosti sa PBHL uskutočňuje na približne 4 % výmery lesov Slovenska. Ambíciou je do roku 2030 naplniť cieľ „Konceptie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch Slovenska“ (MPRV SR, 2019), a zvýšiť výmeru PBHL na 25 % plochy lesov Slovenska, t.j. na ca 500 tis. ha. Pozornosť sa zameria na dopracovanie vykonávacích predpisov, pracovných a technologických postupov, postupov vyhotovenia PSL, a na vytvorenie motivačných nástrojov pre prechod na PBHL, a zakladanie demonštračných objektov správnej praxe PBHL, vrátane foriem PBHL zameraných na ochranu biodiverzity napr. ponechávaním časti mŕtveho dreva a stromov na dožitie. Osobitným problémom pri zavádzaní PBHL je premnožená raticová zver, ktorá vážne narúša procesy prirodzenej obnovy drevín na ktorej je PBHL založené. Nárast stavov zveri indikuje odstrel, ktorý je v súčasnosti 3 až 4 krát vyšší ako v roku 2000.		
Špecifický cieľ 1	Rozpracovať prebudovu na prírode blízke hospodárenie najmenej na ¼ výmery lesov Slovenska	
Odhadované náklady	75,5 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Dopracovať vykonávacie predpisy, pracovné a technologické postupy vyhotovenia PSL pre systém lesa hrúbkových tried	2023	400 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
b) Zadefinovať v spolupráci s envirorezortom špecifické formy PBHL zamerané na ochranu biodiverzity v chránených územiach	2023	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, MŽP)
c) Finančne podporiť začatie prebudovy na PBHL a projekty prechodu na systém lesa hrúbkových tried na celkovej výmere najmenej ¼ výmery lesov Slovenska	2023 - 2027	40 mil. EUR z PRV (MPRV)

d) Finančne podporiť zakladanie demonštračných objektov správnej praxe PBHL	2022 - 2030	5 mil. EUR z LIFE+ (MŽP), PRV (MPRV)
e) Finančne kompenzovať zvýšené náklady a ušlý príjem pri špecifických formách PBHL zameraných na ochranu biodiverzity	2023 - 2030	30 mil. EUR z PRV (MPRV)
Špecifický cieľ 2	Vytvoriť predpoklady pre zníženie negatívneho vplyvu raticovej zveri na prirodzenú obnovu drevín	
Odhadované náklady	500 tis. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Vypracovať novú metodiku regulácie stavov zveri na báze sledovania únosnosti škôd na lesnom ekosystéme	2023	300 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
b) Upraviť legislatívne pravidlá v oblasti poľovníckeho plánovania, prikrmovania, regulácie stavov zveri a uplatňovania náhrad za škody zverou	2023	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
c) Využiť funkciu veľkých šeliem pri regulácii stavov raticovej zveri v lesnom ekosystéme	2023	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, MŽP)
d) Podporiť vykonávanie individuálnej ochrany a budovanie oplôtkov malých výmer na ochranu lesných drevín proti poškodzovaniu zverou	2023-2030	5 mil. EUR z PRV (MPRV)

Strategický cieľ III: Využiť dreviny na nelesných pozemkoch pri adaptácii krajiny na zmenu klímy		
<i>Preambula:</i>		
Podľa výsledkov Národnej inventarizácie a monitoringu lesov Slovenskej republiky je na Slovensku takmer 300 tisíc ha tzv. bielych plôch, t.j. poľnohospodárskej pôdy porastenej lesnými drevinami a krovinami (nelesnou drevinovou vegetáciou). Biele plochy sú zdrojom právnej neistoty v oblasti manažmentu krajiny, a pri sledovaní pôvodu dreva, nakoľko evidencia ťažby na nich nepodlieha zákonu o lesoch. Biele plochy môžu prispieť k mitigácii dopadov zmeny klímy viazaním uhlíka v produkcii drevín a zvyšujú biodiverzitu krajiny. Ambíciou je do roku 2030 legislatívne a funkčne vysporiadať jednu tretinu, t.j. približne 100 tis. ha bielych plôch. Strategický cieľ je nadrezortný, zahŕňa vypracovanie metodiky inventarizácie a funkčnej typizácie bielych plôch, a zavedenie podporných nástrojov pre alternatívne využitie bielych plôch pre lesné hospodárstvo, agrolesníctvo, alebo prvky zelenej infraštruktúry krajiny.		
Špecifický cieľ 1	Vytvoriť podmienky na doriešenie statusu tzv. bielych plôch	
Odhadované náklady	10,3 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Vypracovať metodiku inventarizácie a funkčnej typizácie spoločenstiev drevín na nelesných pozemkoch využiteľnú pri územnom plánovaní a pozemkových úpravách	2023	300 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, MŽP)
b) Finančne podporiť prevod tzv. bielych plôch do lesa pri zosúladení nezrovnalostí v evidencii a spôsobe využívania pozemkov porastenej drevinami	2023 - 2030	10 mil. EUR z PRV (MPRV)
Špecifický cieľ 2	Podporiť uplatnenie agrolesníckych systémov v podmienkach Slovenska	

Odhadované náklady	6,1 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Doplniť agrolesnícke systémy do legislatívy spôsobov využívania pozemku	2023	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
b) Finančne podporiť zakladanie silvopastorálnych agrolesníckych systémov na poľnohospodárskej pôde	2023 - 2030	6 mil. EUR z PRV (MPRV)

Tematický výbor č. 2 - Lesy a drevo

Strategický cieľ I: Zvýšiť konkurencieschopnosť lesnícko-drevárskeho sektora prostredníctvom efektívnejšieho využívania dreva a výroby produktov s vyššou pridanou hodnotou na princípoch obehového biohospodárstva		
<i>Preambula:</i>		
Celosvetovo sa uznáva a podporuje trvalo udržateľná produkcia dreva a výrobkov z dreva ako šetrných k životnému prostrediu. Kľúčovým riešením pre stabilizáciu objemu a štruktúry produkcie dreva v podmienkach zmeny klímy bude prírode blízke hospodárenie v lesoch. Prostredníctvom ukladania uhlíka v lesoch, jeho viazaním v produktoch z vyťaženého dreva a náhradou neobnoviteľných surovín fosílného pôvodu sa chráni atmosféra Zeme. Produkty z dreva sú vyrábané v nízko energetickom produkčnom systéme, môžu byť recyklované a znovu používané a na konci doby ich upotrebitelnosti použité ako obnoviteľný zdroj bioenergie. Drevo je doposiaľ hlavným zdrojom finančných príjmov z lesov a je dôležitou surovinou pre existujúce a novovznikajúce odvetvia. Trvalo udržateľným obhospodarovaním a využívaním lesných zdrojov lesnícko-drevársky sektor (LDS) zohráva poprednú úlohu v obehovom biohospodárstve a umožňuje ho. Z uvedených dôvodov je potrebné zefektívňovať využívanie domácich zdrojov surového dreva, ich lepším zhodnocovaním a zvyšovaním domácej spotreby dreva. To je podmienené investíciami do technologickej modernizácie, výskumu a inovácií v odvetviach LDS s ohľadom na disponibilný objemový a kvalitatívny potenciál dreva v lesoch Slovenskej republiky (SR). Cieľom je zvyšovanie príspevku LDS k hospodárskemu rozvoju a zamestnanosti, tvorbe vyššej pridanej hodnoty, zlepšovaniu ochrany životného prostredia a zmierňovaniu dopadov zmeny klímy. Kvalitné služby a produkty z dreva určené na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie prispievajú k celkovému zdraviu ľudí, ako aj naplneniu nevyhnutnosti žiť vo väčšom súlade s prírodou.		
Špecifický cieľ 1	Zlepšiť kvalitatívnu štruktúru dodávok sortimentov surového dreva a zvýšiť jeho domácu spotrebu	
Odhadované náklady	35,05 mil. EUR z verejných zdrojov + súkromné zdroje	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Zvýšiť podiel surového dreva predávaného prostredníctvom elektronických aukcií a verejných dražieb dreva, najmä sortimentov najvyššej kvality	2024 - 2025	50 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
b) Podporovať vytváranie malých lokálnych spracovateľských reťazcov	2023 - 2030	5 mil. EUR z verejných zdrojov, (MPRV - PRV)
c) Finančne podporiť investície do domáceho spracovania sortimentov I. a II. kvalitatívnej triedy a listnatých piliarskych sortimentov	2023 - 2026	30 mil. EUR z verejných zdrojov (Investičná pomoc)
Špecifický cieľ 2	Technologicky modernizovať a zvyšovať pridanú hodnotu lesnícko-drevárskeho sektora	
Odhadované náklady	80,1 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Podporovať inovačné projekty lesníckej prvovýroby a prvotného spracovania surového dreva	2023 - 2030	5 mil. EUR z verejných zdrojov (MPRV - PRV)
b) Vypracovať analýzu možností tvorby pridanej hodnoty z nových produktov na biologickom základe, ako sú CLT pre drevostavby, textil a zelené chemikálie v SR	2023 - 2025	100 tis. EUR z verejných zdrojov (MPRV SR)
c) Finančne podporiť implementáciu pokročilých technológií pre detekciu kvality a chýb dreva u spracovateľov surového dreva	2023 - 2030	15 mil. EUR z verejných zdrojov

		(Investičná pomoc, RIS3)
d) Finančne podporiť investície do rozvoja priemyselného spracovania dreva na výroby s vyššou pridanou hodnotou a zápornou obchodnou bilanciou	2023 - 2030	30 mil. EUR z verejných zdrojov (Investičná pomoc)
e) Finančne podporiť rozširovanie výrobných kapacít na výrobu biologicky degradovateľných a špeciálnych kompostovateľných obalových papierov	2023 - 2030	30 mil. EUR z verejných zdrojov (Investičná pomoc)
Špecifický cieľ 3	Zvýšiť kaskádové a obehové využívanie dreva	
Odhadované náklady	54,2 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Podporovať rozširovanie siete špecializovaných zberných dvorov a optimalizáciu separovaného zberu a recyklácie odpadového dreva a papiera	2023 - 2030	30 mil. EUR z verejných zdrojov (MŽP - Envirofond)
b) V oblasti výrobných technológií a riadenia procesov finančne podporiť prednostné využívanie drevných odpadov a recyklovaného papiera, ako druhotnej suroviny pre ďalšie využitie na výrobu drevných panelov, papiera, biopalív a vedľajších produktov	2023 - 2030	24 mil. EUR z verejných zdrojov (MŽP - Envirofond)
c) Podporovať efektívne zakladanie porastov rýchlorastúcich drevín na ich priemyselné spracovanie	2022 - 2023	200 tis. EUR z verejných zdrojov (MPRV, MŽP)

Strategický cieľ II: Optimalizovať energetické využívanie drevnej biomasy		
<i>Preambula:</i>		
Biomasa je v podmienkach Európy a tiež v SR dlhodobo považovaná za najvýznamnejší obnoviteľný zdroj energie (OZE). Energetická politika SR predpokladá využitie biomasy najmä na výrobu tepla a kombinovanú výrobu elektriny a tepla. Najväčšími tuzemskými zdrojmi (resp. producentmi) palivovej drevnej biomasy sú lesné a nelesné pozemky, odvetvia spracovania dreva a tiež komunálny sektor (drevný odpad). Po relatívne rýchlom raste energetického využitia drevnej biomasy došlo v posledných rokoch ku jeho stagnácii z hľadiska miery využitia a efektívnosti. Optimalizácia energetického využívania drevnej biomasy je podmienená riešením technicko-ekonomických otázok (zásobovacie reťazce biomasy, technológie) relevantnej legislatívy (lesné, nelesné pozemky, využitie rýchlorastúcich drevín) a tiež riešením sporov záujmových skupín. Produkcia palivovej drevnej biomasy a jej využitie má významný vplyv na ekonomickú efektívnosť odvetví lesnícko-drevárskeho sektora.		
Špecifický cieľ 1	Zlepšiť legislatívne predpisy a uhlíkovú bilanciu energetického využívania drevnej biomasy	
Odhadované náklady	240 tis. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Podporovať efektívne zakladanie energetických porastov rýchlorastúcich drevín	2022	200 tis. EUR z verejných zdrojov (MPRV, MŽP)
b) Vypracovať analýzu uhlíkovej bilancie energetického využívania drevnej biomasy z lesných a nelesných pozemkov a ostatných zdrojov	2023	20 tis. EUR z verejných zdrojov (MPRV, MŽP)
c) Optimalizácia uhlíkovej bilancie energetického využívania drevnej biomasy	2024	20 tis. EUR z verejných zdrojov

			(MPRV, MŽP)
Špecifický cieľ 2	Optimalizovať energetické využívanie palivovej drevnej biomasy na lesných a nelesných pozemkoch, recyklovaného dreva a zvyškov po spracovaní dreva		
Odhadované náklady	60 tis. EUR z verejných zdrojov		
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj	
a) Vypracovať analýzu možností energetického využitia a prognózu využiteľného potenciálu drevnej biomasy v jednotlivých regiónoch SR	2022-2023	40 tis. EUR z verejných zdrojov (MPRV, MŽP)	
b) Návrh optimalizácie činnosti zásobovacích reťazcov palivovej drevnej biomasy na regionálnych úrovniach so zohľadnením rizík využívania biomasy na energetické využitie	2024	20 tis. EUR z verejných zdrojov (MPRV, MŽP)	

Strategický cieľ III: Vybudovať komplexný informačný systém poskytujúci údaje o trhu s drevom a výrobkami z dreva

Preambula:

Súčasná úroveň poskytovania kvalitných informácií a aplikácie moderných informačno-komunikačných technológií v oblasti sledovania materiálových tokov surového dreva, trhu a obchodu s drevom a výrobkami z dreva je nedostatočná. Zber, spracovanie a poskytovanie niektorých súvisiacich výrobných-ekonomických údajov v súčasnosti zabezpečujú viaceré inštitúcie (NLC-ÚLZI Zvolen, ŠÚ SR, väčšie podniky producentov a spracovateľov dreva) podľa vlastných vzájomne nekompatibilných metodík a postupov. Vo viacerých prípadoch takéto údaje vôbec neexistujú, alebo sú neúplné a nepresné. Efektívnejšie využívanie informačného potenciálu v mnohých prípadoch naráža aj na zastarané informačné štandardy. Implementácia systémov pre podporu rozhodovania v praxi lesnícko-drevárskeho sektora si vyžaduje vytvorenie uceleného informačného systému, ktorý vytvorí podmienky pre úspešný marketing a tvorbu stratégií v ekonomicky komplikovanom prostredí produkcie a obchodu s drevom a výrobkami z dreva. Predpokladom jeho efektívnosti bude aktuálnosť a operatívnosť poskytovania zisťovaných informácií, založených na výberovom spôsobe ich zberu v stabilnej sieti spravodajských jednotiek vrátane malých subjektov. Získané informácie budú verejne prístupné pri zachovaní obchodného tajomstva a publikované v užívateľsky vhodnom formáte. Bude ich možné využiť na sledovanie pohybu surového dreva, analýzy aktuálneho stavu a vývoja trhu s drevnými produktmi, sledovanie vývoja cien v tuzemsku a zahraničí, modelovanie a prognózy produkcie dreva a obchodu s drevom, ekonometrické analýzy jeho ponuky a dopytu, ako aj na analýzy sociálnych, ekonomických a environmentálnych dopadov využívania dreva (napr. kvantifikácia pridanej hodnoty, bilancie uhlíka, kaskádového koeficientu).

Špecifický cieľ 1	Zlepšiť štatistické zisťovanie informácií o surovom dreve a výrobkov z dreva		
Odhadované náklady	160 tis. EUR z verejných zdrojov		
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj	
a) Vypracovať analýzu súčasných informačných systémov, štatistických zisťovaní a zdrojov údajov o materiálových tokoch, trhu a obchode so surovým drevom a výrobkami z dreva a navrhnúť jednotný obsah, štruktúru a metodiky zberu a spracovania údajov v rámci IS o dreve	2023 - 2024	40 tis. EUR z verejných zdrojov (MPRV)	
b) Revízia siete spravodajských jednotiek, so zapojením malých subjektov a s využitím	2024 - 2025	20 tis. EUR z verejných zdrojov (MPRV)	

diferencovanej hustoty a rozmiestnenia podľa kritérií stanovenia rozsahu štatistického výberu		
c) Vybudovať ucelený IS o dreve a publikovanie jeho vybraných údajov v užívateľsky vhodnom formáte	2026 - 2030	100 tis. EUR z verejných zdrojov (MPRV)
Špecifický cieľ 2	Zlepšiť dostupnosť údajov o surovom dreve	
Odhadované náklady	1,28 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Vypracovať pravidelné prognózy ťažby dreva a štruktúry sortimentov surového dreva v 2-ročných intervaloch	2022, 2024, 2026, 2028, 2030	100 tis. EUR z verejných zdrojov (MPRV)
b) V nadväznosti na predchádzajúce opatrenie vypracovávať komparačné analýzy zdrojov a spracovateľských kapacít na regionálnych úrovniach	2023, 2025, 2027, 2029,	80 tis. EUR z verejných zdrojov (MPRV)
c) Zaviesť pravidlá evidencie surového dreva vyťaženého na nelesných pozemkoch	2023	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MŽP)
d) Zaviesť verejne prístupný jednotný systém a web mapovú aplikáciu na sledovanie pohybu vyťaženého surového dreva z odvozného miesta k odberateľovi	2025	1 mil. EUR z verejných zdrojov (MPRV, MŽP)

Strategický cieľ IV: Podporovať využívanie surového dreva ako obnoviteľnej a udržateľnej suroviny

Preambula:

Pri očakávanej podpore biohospodárstva pestrosť a kvalita existujúcich obnoviteľných prírodných lesných zdrojov vytvára pre hospodárstvo SR pri ich zodpovednom obhospodarovaní a využívaní dôležité konkurenčné výhody pre budúcnosť. Zárukou zodpovedného hospodárenia je dodržiavanie medzinárodne uznaných princípov a zásad trvalo udržateľného obhospodarovania lesov, čoho preukazom je platný certifikát, ktorý sa v rámci spotrebiteľských reťazcov prenáša až na konečný výrobok. Environmentálne označovanie výrobkov je celosvetovo uplatňovaný a rozvíjajúci sa koncept, ktorý je súčasťou širších stratégií a politík ochrany životného prostredia, udržateľného rozvoja a spoločenskej zodpovednosti. Je preto potrebné uplatňovať verejné politiky nákupu dreva, ako formu nepriamej podpory vlády, ktorá by zvýhodňovala používanie dreva a výrobkov z neho vo verejných projektoch oproti konkurenčným stavebným a iným materiálom. Kritéria zvýhodnenia musia byť založené na vlastnostiach dreva, ako suroviny pochádzajúcej z trvalo obnoviteľných zdrojov, obhospodarovaných trvalo udržateľným spôsobom.

Špecifický cieľ 1	Podporovať aktívne verejné politiky využívania surového dreva	
Odhadované náklady	15,3 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Podporovať výstavbu „zelených budov“ spĺňajúcich vysoké štandardy udržateľnosti vo využívaní zdrojov (energetických, prírodných aj spoločenských) a ohľaduplných voči životnému prostrediu počas celého ich životného cyklu	2023 - 2025	15 mil. EUR z verejných zdrojov (MPRV, MŽP, Plán obnovy)
b) Vypracovať postupy environmentálne vhodného / zodpovedného správania sa organizácií financovaných z verejných zdrojov (zelené verejné obstarávanie, najmä papiera, výrobkov z papiera a nábytku).	2023 - 2030	100 tis. EUR z verejných zdrojov (MPRV, MŽP)

c) Vypracovať analýzu systému uplatňovania licencií „Environmentálne vhodný výrobok“ a „Environmentálna značka EÚ“ a ich dopadov na lesnícko-drevársky sektor	2023 - 2030	200 tis. EUR z verejných zdrojov (MPRV, MŽP)
Špecifický cieľ 2	Podporovať certifikované produkty a spotrebiteľské reťazce/	
Odhadované náklady	200 tis. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Podporovať zvýšenie výmery certifikovaných lesov ako aj vytváranie príležitosti pre širšie a zvýhodnené uplatňovanie certifikovaného dreva a výrobkov z neho	2023 - 2030	200 tis. EUR z verejných zdrojov (MPRV, MŽP)

Tematický výbor č. 3 – Lesy a moderné technológie

Strategický cieľ I: Zvýšiť podiel využívania environmentálne vhodných a moderných technológií a techniky		
<i>Preambula:</i>		
Strategickým cieľom bude zabezpečenie zvýšenia investícií do zavádzania a širšieho využívania environmentálne priaznivých, nových a moderných technológií a techniky. Prioritou bude oblasť ťažbovo-dopravných technológií (lanové zariadenia, viacoperačné stroje, rekuperačné zariadenia, vývozné súpravy, mobilné trakčné navijaky, vzdušná doprava), ktorá výrazne ovplyvňuje verejnú mienku (zvýšiť podiel sústredeného dreva pomocou moderných a k lesnému prostrediu šetrných technológií o 2.5 % z objemu ťažby). Súčasťou bude aj podpora moderných technológií a techniky v ďalších oblastiach LH (pestovanie, ochrana lesa a pod.).		
Špecifický cieľ 1	Modernizovať a ekologizovať technológie a techniku v LH	
Odhadované náklady	50,1 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Finančne podporiť a zabezpečiť nákup environmentálne priaznivých a moderných technológií a techniky	2022 - 2030	32 mil. EUR z verejných zdrojov PRV (MPRV)
b) Vypracovať a realizovať systém multikriteriálneho hodnotenia efektívnosti a environmentálnej vhodnosti ťažbovo-dopravných technológií, ktorých podpora bude spolufinancovaná z verejných zdrojov	2022	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
c) Vytvoriť finančný nástroj a zabezpečiť využívanie environmentálne vhodnejších technológií v ťažbovo-dopravnom procese	2023 - 2030	18 mil. EUR z verejných zdrojov ŠR + EŠIF (MPRV, MŽP)

Strategický cieľ II: Zlepšiť kvalitu a optimalizovať hustotu lesnej dopravnej siete, zvýšiť podporu lesníckotechnických meliorácií		
<i>Preambula:</i>		
Strategickým cieľom bude dosiahnutie optimálnej hustoty lesnej cestnej siete v priemere minimálne 20-25 m/ha, zvýšenie kvality (rekonštrukcia, sanácia, asanácia, meliorácie) lesnej dopravnej siete tak, aby sme v prvom rade znížili jej nepriaznivý vplyv na vodný režim a eróziu a čo najviac prispôsobili jej hustotu a kvalitu potrebám prírody blízkeho hospodárenia. Cieľom bude dosiahnuť pokles podielu približovacích ciest v priemernom až veľmi zlom stave o 10 % (najmä sanácia a asanácia nekvalitnej dočasnej dopravnej siete). Podporou lesníckotechnických melioračných opatrení v povodí salepší najmä vodný režim a zvýši protierózna funkcia lesa. V oblasti úpravy drobných vodných tokov zvýšiť ich podiel aspoň na 3,5 % z celkovej dĺžky spravovaných vodných tokov (najmä rizikové oblasti). Súčasťou strategického cieľa je aj proces zosúladenia príslušných existujúcich a pripravovaných legislatívnych predpisov v tejto oblasti (zákon o ochrane prírody, zákon o lesoch, stavebný zákon a iné).		
Špecifický cieľ 1	Zlepšiť kvalitu lesnej dopravnej siete	
Odhadované náklady	43,3 mil. EUR z verejných zdrojov, fondov EÚ a súkromných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Vypracovať a realizovať systém multikriteriálneho hodnotenia efektívnosti optimálnej hustoty lesnej dopravnej siete, ktorých podpora bude spolufinancovaná z verejných zdrojov	2022	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)

b) Aktualizovať technickú normu STN 73 6108 Lesná dopravná sieť	2022 - 2025	100 tis. EUR z verejných zdrojov, EŠIF (MPRV)
c) Pripraviť návrhy zosúladenia úpravy príslušných legislatívnych predpisov (zákon o ochrane prírody, zákon o lesoch, stavebný zákon a iné)	2022 - 2025	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, MŽP)
d) Modernizovať a pokračovať v realizácii prieskumu lesnej dopravnej siete s cieľom získania objektívnych informácií o stave lesných ciest	2022 - 2030	1,8 mil. EUR z verejných zdrojov PRV (MPRV)
e) Optimalizovať hustotu kvalitnej lesnej cestnej siete vrátane podpory projektovej činnosti – výstavba, rekonštrukcie	2022 - 2030	14,3 mil. EUR z verejných zdrojov PRV + súkromné zdroje (MPRV, MŽP)
f) Realizovať sanácie a asanácie nekvalitnej lesnej dopravnej siete a údržbu lesnej cestnej siete vrátane podpory projektovej činnosti	2022 - 2030	26,9 mil. EUR z verejných zdrojov PRV + súkromné zdroje (MPRV, MŽP)
Špecifický cieľ 2	Zlepšiť vodný režim povodí a zvýšiť protieróznu funkciu lesa	
Odhadované náklady	3,3 mil. EUR z verejných zdrojov, fondov EÚ a súkromných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Vypracovať a realizovať systém hodnotenia efektívnosti lesníckotechnických meliorácií a úprav drobných vodných tokov s cieľom vodozádržných opatrení, ktorých podpora bude spolufinancovaná z verejných zdrojov	2022	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
b) Realizovať lesníckotechnické meliorácie s prioritizáciou na vodozádržné opatrenia vrátane podpory projektovej činnosti	2022 - 2030	4 mil. EUR z verejných zdrojov PRV + súkromné zdroje (MPRV, MŽP)
c) Realizovať úpravu drobných vodných tokov v rizikových oblastiach z hľadiska povodní vrátane podpory projektovej činnosti	2022 - 2030	3 mil. EUR z verejných zdrojov PRV (MPRV, MŽP)

Strategický cieľ III: Zvýšiť využívanie moderných informačno-komunikačných technológií a DPZ
<i>Preambula:</i>
Strategickým cieľom bude rozvoj technológií a dobudovanie informačného systému LH v zmysle strategických priorít Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy (NKIVS), aplikácií typu klient-server, webových aplikácií, sieťových (mapových) služieb a mobilných aplikácií s ohľadom na multiplatformovosť a multirežimovosť u správcu informačného systému LH. Cieľom bude aj podpora rozvoja, vzdelávania, výskumu a implementácia nástrojov využívania hromadných dát získaných z diaľkového prieskumu Zeme (DPZ), vyplývajúcich z aktuálnych a predikčných požiadaviek kladených na tvorbu moderných digitálnych produktov ako aj nástrojov na modelovanie a predikciu stavu lesa v prepojení na klimatické zmeny, riziko hospodárenia a variantný manažment lesa. Zároveň pôjde o kreovanie nástrojov pre zabezpečenie spracovania geopriestorových údajov podľa zadefinovaných funkčných, kvalitatívnych a kvantitatívnych požiadaviek potenciálnych odberateľov výstupov pre jednotlivé tematické oblasti (geografické informačné systémy, ekológia, lesníctvo, doprava a pod.). Základom bude platforma Big Data Automation tak, aby mohli byť automatizovane predspracované

do podoby definovanej vybranými odberateľmi verejnej, štátnej správy a ostatných odberateľov a zároveň agregované na plne použiteľnú aplikačnú úroveň.
 Naplnenie tohto cieľa prispeje k inovácii a racionalizácii prác súčasných postupov zisťovania stavu lesa v HÚL, zvýšenia spoľahlivosti zisťovania údajov, ako aj efektívnosti využívania ľudských zdrojov v procese vyhotovovania programu starostlivosti o lesy (PSL).

Špecifický cieľ 1	Zlepšiť využitie údajov informačného systému LH v zmysle strategických priorít NKIVS		
Odhadované náklady	3,4 mil. EUR z verejných zdrojov a fondov EÚ		
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj	
a) Realizovať rozvoj a dobudovať IS LH podľa Centrálného metainformačného systému verejnej správy (MetaIS)	2022 - 2030	2,5 mil. EUR z verejných zdrojov ŠR + EŠIF (MPRV, MIRRI)	
b) Vytvárať a zlepšovať elektronické služby v IS LH	2022 - 2030	900 tis. EUR z verejných zdrojov ŠR + EŠIF (MPRV, MIRRI)	
Špecifický cieľ 2	Zvýšiť využívanie moderných informačno-komunikačných technológií a DPZ v zisťovaní stavu lesa		
Odhadované náklady	7,5 mil. EUR z verejných zdrojov a fondov EÚ		
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj	
a) Realizovať projekt dobudovania pracoviska DPZ	2022 - 2026	5,3 mil. EUR z verejných zdrojov ŠR + EŠIF (MPRV, MIRRI)	
b) Tvorba moderných digitálnych produktov, rozvoj a implementácia moderných technológií a DPZ v zisťovaní stavu lesa a implementácia moderných nástrojov predikcie vývoj lesa	2022 - 2030	2,2 mil. EUR z verejných zdrojov ŠR + EŠIF (MPRV, MIRRI)	

Tematický výbor č. 4 – Lesy a spoločnosť

Strategický cieľ I: Zabezpečiť participáciu pri prerokovávaní verejných politík o lesoch		
<i>Preambula:</i>		
Posilnenie medzisektorovej kooperácie, integrácie politík a tvorba partnerstiev boli riešené už v prvom NLP. Napriek prijatým legislatívnym zmenám sa stále nepodarilo uspokojivo vyriešiť potrebu adekvátneho reflektovania jednotlivých spoločenských záujmov na využívaní lesa, ani zabezpečiť medzisektorovú participáciu pri prerokovávaní strategických dokumentov rôznych rezortov, dotýkajúcich sa lesa a LH. Neustále rastú požiadavky spoločnosti na úlohy lesa a lesného hospodárstva pri manažmente krajiny, v oblasti zmierňovania zmeny klímy, rekreačného využívania lesov, ochrany biodiverzity, podpore obehového biohospodárstva a pri napĺňaní cieľov trvalo udržateľného rozvoja OSN. Reflektovanie zmeny spoločenskej paradigmy vyžaduje vytvorenie efektívneho nástroja, ktorý bude slúžiť na zosúladenie všetkých verejných politík týkajúcich sa lesov a poskytne priestor na hľadanie verejného záujmu, ktorý bude podporovaný jednotne naprieč celým spektrom aktérov z rôznych oblastí a zároveň zaručí, že požiadavky kladené na lesy neznížia ich multifunkčný charakter ani nedovolia, aby jeden cieľ účelovo dominoval nad ostatnými, to všetko v súlade s medzinárodnými záväzkami, ktorými je naša krajina viazaná. Navrhnutý formát by mal dať možnosť ostatným sektorom zúčastniť sa na tvorbe lesníckych politík, ale aj opačne, lesnícko-drevárskemu sektoru zúčastniť sa na tvorbe súvisiacich verejných politík. Pritom je potrebné zohľadňovať existujúce štruktúry a orgány (napr. Rada NLP, Lesnícko-drevárska rada, Stála medzirezortná komisia pre lesy). Strategický cieľ súvisí so všetkými cieľmi NLP.		
Špecifický cieľ 1	Vytvoriť trvalú platformu na zjednotenie rozmanitých záujmov pri využívaní lesa	
Odhadované náklady	900 tis. EUR, z verejných zdrojov, štátneho rozpočtu + nefinančný príspevok účastníkov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Inštitucionalizovať na národnej úrovni permanentné fórum o lesoch s cieľom zabezpečiť participáciu pri prerokovávaní verejných politík	2022	100 tis. EUR, v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
b) Zabezpečiť dlhodobé a konzistentné fungovanie fóra o lesoch	2022 – 2030	800 tis. EUR, v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)

Strategický cieľ II : Vytvoriť efektívnu kombináciu nástrojov verejnej politiky na zlepšenie obhospodarovania a konkurencieschopnosti neštátnych lesov malých výmer		
<i>Preambula:</i>		
Osobitosti postavenia neštátnych vlastníkov lesov, si vyžadujú vytvorenie efektívnejších opatrení verejnej politiky a k nim špecifických podporných nástrojov. Investície verejného a súkromného sektora do trvalo udržateľného obhospodarovania neštátnych lesných pozemkov spolu s využívaním pozemkových úprav prispievajú plneniu cieľov udržateľného rozvoja vrátane environmentálnych cieľov. Obhospodarovatelia lesov najmä malých a stredných výmer do 500 ha, majú dôležitú úlohu v regionálnej politike, preto je potrebné pozornosť sústrediť na špecifické opatrenia zamerané na podporu obhospodarovania krajiny, zabezpečovania ekosystémových služieb, regionálneho a lokálneho podnikania, diverzifikácie činností, podporu spolupráce a modernizáciu výrobných postupov. Strategický cieľ súvisí s cieľmi TV1 a TV5.		
Špecifický cieľ 1	Inovovať súčasné nástroje verejnej politiky s osobitným dôrazom na lesy v neštátnom vlastníctve	
Odhadované náklady	34 mil. EUR z verejných zdrojov, štátneho rozpočtu a zdrojov EÚ	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj

a) Zrealizovať projekty jednoduchých pozemkových úprav na lesných pozemkoch	2022 – 2030	10 mil. EUR (PRV)
b) Finančne podporiť dobrovoľné partnerstvá a spoločné projekty obhospodarovateľov neštátnych vlastníkov lesov	2023 – 2027	24 mil. EUR (PRV - EIP a LEADER)
Špecifický cieľ 2	Posilniť kvalitu obhospodarovania lesných pozemkov s osobitným dôrazom na lesy v neštátnom vlastníctve	
Odhadované náklady	30 mil. EUR z verejných zdrojov, štátneho rozpočtu a zdrojov EÚ	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Finančne podporiť obhospodarovanie súkromných a spoločenských lesov	2023 – 2027	15 mil. EUR (PRV - opatrenie Podpora vlastníkov lesov malých výmer)
b) Finančne podporiť systém odborného hospodárenia v lesoch malých a stredných výmer	2022 - 2030	15 mil. EUR (Lesný ekofond)

Strategický cieľ III: Získať inovatívne poznatky a posilniť ľudské zdroje pre dobré spravovanie lesov		
<i>Preambula:</i>		
Nedostatočná podpora vedy, výskumu a vývoja a transferu poznatkov spôsobuje obmedzený rozvoj inovácií a pretrvávajúci tradicionalizmus v praxi a vzdelávaní. Zabezpečiť integráciu poznatkov do LH z rôznych vedných oblastí je potrebné prostredníctvom podpory spoločných kolaboratívnych multidisciplinárnych výskumných projektov, ktorých výstupom budú poznatky potrebné pre prekonanie výziev LH v súvislosti so zmenou klímy, modernými technológiami a informatizáciou, biohospodárstvom a súčasnými ekonomickými a sociálnymi zmenami. Neoddeliteľnou súčasťou podpory získavania inovatívnych poznatkov sú projekty výskumu a vývoja s praxou a decíznou sférou riešiacie špecifické problémy na národnej úrovni. Ľudské zdroje v LH, najmä ich štruktúra, kvalita a dostupnosť, sú kľúčové pre napĺňanie zásad lesníckej politiky. Riešením problému je podpora stabilného inštitucionálneho rámca a motivačné nástroje pre zatriktívnenie práce v LH, budovanie a dopĺňanie ľudských kapacít, systematické poradenstvo a návrh na inováciu lesníckeho školstva a vzdelávania v súlade s potrebami praxe. Strategický cieľ súvisí so všetkými cieľmi NLP.		
Špecifický cieľ 1	Realizovať výskum a vývoj pre podporu inovácií v lesníctve a súvisiacich odvetviach	
Odhadované náklady	20 mil. EUR, z verejných zdrojov, štátneho rozpočtu a zdrojov EÚ + súkromné zdroje	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Podporiť realizáciu výskumu zameraného na zmenu klímy a environmentálne problémy LH	2022 – 2030	5 mil. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MŠVVŠ, MŽP, MPRV, Plán obnovy, PRV, HEU, súkromné zdroje)
b) Podporiť realizáciu výskumu a vývoja v oblastiach biohospodárstva a zvyšovania pridanej hodnoty lesnícko-drevárskeho sektora	2022 - 2030	5 mil. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MŠVVŠ, MPRV, Plán obnovy, PRV, HEU, súkromné zdroje)

c) Podporiť realizáciu výskumu a vývoja v oblastiach technologickej modernizácie, IKT a DPZ	2022 – 2030	5 mil. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MŠVVŠ, MPRV, Plán obnovy, PRV, HEU, súkromné zdroje)
d) Podporiť realizáciu výskumu zameraného na ekonomické a sociálne aspekty LH a súvisiacich sektorov	2022 – 2030	5 mil. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MŠVVŠ, MPRV, Plán obnovy, PRV, HEU, súkromné zdroje)
Špecifický cieľ 2	Inovovať celoživotné vzdelávanie v súlade s potrebami praxe	
Odhadované náklady	1,8 mil. EUR, z verejných zdrojov, štátneho rozpočtu a zdrojov EÚ + súkromné zdroje	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Navrhnuť a implementovať systém budovania ľudských kapacít v rámci biohospodárstva u MSP/veľkých zamestnávateľov LDS	2022 – 2027	600 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (PRV, súkromné zdroje)
b) Pripraviť ľudské zdroje lesnícko-drevárskeho sektora v celom systéme celoživotného vzdelávania na nové výzvy súvisiace najmä s rozvojom biohospodárstva v podmienkach zmeny klímy	2022 – 2030	800 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (PRV, súkromné zdroje)
c) Optimalizovať vybavenie a kompetencie štátnej správy LH, prijať zásady kariérneho rastu, inovovať rozborové štandardy	2022 – 2025	50 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
d) Realizovať systematické poradenstvo pre všetky prioritné oblasti definované v NLP	2022 – 2027	300 tis. EUR (PRV + súkromné zdroje)
e) Stanoviť kvalifikačné kritériá pre získavanie oprávnení na výkon služieb v LH a vyškoliť dodávateľov služieb v LH	2023 – 2025	50 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, súkromné zdroje)

Strategický cieľ IV: Posilňovať spoločenskú akceptovateľnosť lesníckeho sektora	
<i>Preambula:</i>	
Aktívna komunikácia s odbornou i širokou verejnosťou, realizovaná najmä prostredníctvom printových aj elektronických médií, je nevyhnutná pre posilnenie spoločenskej akceptovateľnosti v lesníckom sektore. Stratégia EU pre lesy zdôrazňuje potrebu využívať zdokonalenú komunikáciu vo vzťahu k trvalo udržateľnému obhospodarovaniu lesov, ktorá by mala byť založená na využívaní informačných kampaní o všetkých ekonomických, spoločenských aj environmentálnych prínosoch lesného hospodárstva. Rovnako, z výsledkov prieskumu Eurobarometra z novembra 2020 vo vzťahu k vnímaniu prínosov lesov verejnosťou vyplýva potreba lepšej komunikácie o dôležitosti udržateľne obhospodarovaných lesov a význame dreva ako ekologicky obnoviteľného prírodného zdroja strategického významu. V týchto intenciách je potrebné naďalej zabezpečovať komunikačnú stratégiu lesného hospodárstva na národnej úrovni v rámci existujúcich inštitúcií zodpovedných za jej implementáciu (NLC) a rozvíjať spoluprácu s aktérmi v rámci aj mimo LDS. Strategický cieľ súvisí so všetkými cieľmi NLP.	
Špecifický cieľ 1	Prezentovať činnosť vlastníkov a obhospodarovateľov lesov a profesionálov z lesníckeho drevárskeho sektora
Odhadované náklady	655 tis. EUR, z verejných zdrojov, štátneho rozpočtu + súkromné zdroje

Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Zaviesť permanentný „Lesnícky barometer“ a na ročnej báze realizovať prieskum verejnej mienky o vnímaní a postojoch verejnosti voči LDS	2022 – 2030	270 tis. EUR, v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, súkromné zdroje)
b) Modernizovať webové sídla a sociálne siete lesníckych a drevárskych subjektov ako prezentačný nástroj pre verejnosť podľa zásad digitálneho marketingu s optimalizáciou pre rôzne koncové zariadenia súčasných užívateľov	2023 – 2025	25 tis. EUR (PRV, súkromné zdroje)
c) Pripraviť a prezentovať vo verejnoprávných médiách seriál o vlastníkoch a obhospodarovateľoch lesa, spracovateľoch dreva a profesionáloch z lesnícko-drevárskeho sektora	2022 - 2024	360 tis. EUR rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, MŽP, MK SR (fond na podporu umenia), súkromné zdroje)
Špecifický cieľ 2	Popularizovať aktuálne výsledky vedecko-výskumných aktivít lesníckeho sektora	
Odhadované náklady	470 tis. EUR, z verejných zdrojov, štátneho rozpočtu a zdrojov EÚ	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Vypracovať komunikačnú stratégiu biobased inovácií v LH	2022	20 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
b) Prezentovať dopady realizovaných výskumných projektov prostredníctvom masmédií, organizovaním odborných podujatí a účasťou na veľtrhoch a výstavách	2023 – 2030	450 tis. EUR, rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, MŠVVŠ, PRV)
Špecifický cieľ 3	Zabezpečiť prezentáciu lesníctva v spolupráci so súvisiacimi sektormi	
Odhadované náklady	cca 2 mil. EUR, z verejných zdrojov, štátneho rozpočtu a zdrojov EÚ + súkromné zdroje	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Vytvoriť plán implementácie dlhodobých a konzistentných komunikačných mechanizmov o jednotlivých ekonomických, spoločenských a environmentálnych prínosoch a problémoch LDS	2022	5 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
b) Realizovať komplexné informačné kampane o jednotlivých ekonomických, spoločenských a environmentálnych prínosoch a problémoch LDS	2023 – 2029	1 mil. EUR (PRV, súkromné zdroje)
c) Realizovať a vyhodnocovať spoločné komunikačné aktivity a podujatia pre odbornú a laickú verejnosť s DSP, ŽP a aktérmi z oblasti rekreácie, školstva a pod.	2022 – 2030	1 mil. EUR rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, MŽP, MŠVVŠ, MDV, PRV, súkromné zdroje)

Tematický výbor č. 5 – Lesy a verejná politika

Strategický cieľ I: Inovovať program starostlivosti o lesy smerom k dobrému spravovaniu a participatívne zabezpečovaniu ekosystémových služieb lesa			
<i>Preambula:</i>			
Program starostlivosti o les (PSL) je kľúčovým nástrojom lesníckej politiky. PSL sú ale zatiaľ viac lesníckym technickým riešením zabezpečenia trvalo-udržateľného rozvoja lesov a ekosystémových služieb lesa bez toho, aby sme poznali a zohľadňovali dopyt zo strany rôznych skupín v spoločnosti, od ktorého sa bude odvíjať ďalšia činnosť v lesníctve. PSL by mal viac akcentovať niektoré nové požiadavky ako klimatická zmena, prírode blízke hospodárenie v lesoch (TV1), ekosystémové služby, ochrana biodiverzity, rekreačné využívanie. Okrem toho by mali byť posilnené mechanizmy lesníckeho spravovania, ktoré by zabezpečili lepšiu účinnosť, legitímnosť, transparentnosť tohto centrálného nástroja lesníckej politiky. V neposlednom rade je pre lepšie fungovanie PSL veľmi dôležité zlepšenie vzťahov k iným nástrojom lesníckej politiky ako je odborný lesný hospodár (TV4), verejné financovanie PSL, finančné podpory, platby za ekosystémové služby lesa (iné špecifické ciele TV5), certifikácia lesov.			
Špecifický cieľ 1	Formulovať a implementovať nové prvky spravovania pri využívaní PSL		
Odhadované náklady	500 tis. EUR z verejných zdrojov, predovšetkým štátneho rozpočtu		
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj	
a) Vypracovať dlhodobé a konzistentné mechanizmy dobrého spravovania pri implementácii PSL	2022	150 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, MŠVVŠ)	
b) Vykonať pilotné testovanie inovovaných mechanizmov participatívneho PSL v priebehu nasledujúcich troch rokov.	2023 - 2025	200 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, MŠVVŠ)	
c) Vypracovať legislatívne zámery na zabezpečenie dobrého spravovania v PSL	2026	150 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)	

Strategický cieľ II: Zaviesť mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa			
<i>Preambula:</i>			
Súčasnú multifunkčnú lesnú hospodárstvo v SR zabezpečuje produkciu drevnej hmoty a snaží sa o zabezpečenie všetkých ostatných ekosystémových služieb lesa. Spoločenské požiadavky na plnenie netrhových ekosystémových služieb lesa sa dlhodobo zvyšujú. Ako riešenie tohto problému bolo identifikované v celosvetovom meradle zavedenie mechanizmov platieb za ekosystémové služby lesov, ktoré by vyhovelo požiadavkám spoločnosti na zvýšenú produkciu netrhových ekosystémových služieb lesa a motivovalo obhospodarovateľov lesa. V SR boli identifikované ekonomické nástroje na podporu ekosystémových služieb lesa, ktoré však majú viac charakter verejných finančných podpôr. Zavedenie účinnejších verejných (napr. finančný fond na podporu biodiverzity a bezzásahových území), verejno-súkromných (napr. integrácia LH do obchodovania s uhlíkom alebo "vodné" ekosystémové služby) a súkromných mechanizmov (napr. rekreačné ekosystémové služby) platieb za ekosystémové služby lesa by posilnilo plnenie cieľov lesného hospodárstva a predovšetkým pomohlo k riešeniu spoločenských konfliktov pri využívaní ekosystémových služieb lesa. Implementácia strategického cieľa bude vyžadovať implementáciu komunikačných mechanizmov o význame platieb za ekosystémové služby so zainteresovanými spoločenskými skupinami a zosúladienie s inými nástrojmi lesníckej politiky, predovšetkým PSL, i medzinárodným politickým a legislatívnym rámcom, z tohto dôvodu súvisí s TV4 a a inými špecifickými cieľmi TV5.			
Špecifický cieľ 1	Vypracovať a realizovať verejné mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa		
Odhadované náklady	152,5 mil. EUR z verejných a súkromných zdrojov		
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj	

a) Zlepšiť existujúce a vypracovať nové efektívne verejné mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa (biodiverzita, záchyty uhlíka a iné súčasné mimoprodukčné funkcie lesa)	2022	150 tis. EUR, štátny rozpočet, v rámci existujúcich rozpočtových limitov (MPRV, MŠVVŠ)
b) Zabezpečiť finančné zdroje pre existujúce verejné mechanizmy platieb za ekosystémové služby zo štátneho rozpočtu a eurofondov (biodiverzita, súčasné mimoprodukčné funkcie lesa)	2022 - 2030	117 mil. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR + EŠIF + úľavy na dani (MPRV, MŽP, MF)
c) Vytvoriť finančný fond pre nové verejné mechanizmy platieb za ekosystémové služby	2023	350 tis. EUR z verejných zdrojov (MPRV)
d) Zabezpečiť finančné zdroje v novom fonde pre platby za ekosystémové služby	2024 - 2030	35 mil. EUR z verejných a súkromných zdrojov, verejné zdroje predovšetkým zo štátneho rozpočtu (MPRV, MŽP), súkromné zdroje od užívateľov ekosystémových služieb lesa
Špecifický cieľ 2	Vypracovať a realizovať verejno-súkromné a súkromné mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa	
Odhadované náklady	1 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Vypracovať rámec pre dlhodobé a konzistentné súkromné a verejno-súkromné mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa (rekreačné a "vodné" ekosystémové služby)	2025	150 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, MŽP)
b) Vykonať pilotné testovanie súkromných a verejno-súkromných mechanizmov na zabezpečenie ekosystémových služieb lesa.	2026 - 2027	150 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, MŽP)
c) Vypracovať legislatívne zámery na zabezpečenie využívania súkromných mechanizmov platieb za ekosystémové služby lesa	2028	150 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, MŽP)
d) Zabezpečiť účasť Slovenska pri príprave integrácie LH do obchodovania s uhlíkom na úrovni EÚ	2022 - 2030	550 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV, MŽP)

Strategický cieľ III: Zaviesť mechanizmy zmierňovania ekonomických dopadov v súvislosti s odstraňovaním následkov mimoriadnych krízových situácií pre obhospodarovateľov lesa

Preambula:

Zvyšovanie rozsahu a objemu prírodných katastrof a iných mimoriadnych krízových situácií predovšetkým vplyvom zmeny klímy znižujú ekonomickú výkonnosť lesných podnikov z dlhodobého hľadiska a zvyšujú riziko hospodárenia na lesnej pôde (TV 1). Negatívne vplyvy sa prejavujú na zvyšovaní nákladov na činnosť lesného hospodárstva, v znižovaní speňaženia predovšetkým ihličnatého dreva a z dlhodobého hľadiska v znižovaní hodnoty lesnej pôdy a porastov. Nekompensovanie strát na majetku z dôvodu prírodných katastrof a iných mimoriadnych krízových situácií môže z dlhodobého hľadiska viesť k zníženiu schopnosti zabezpečiť dlhodobú ekonomickú, ale

aj ekologickú a sociálnu udržateľnosť lesných majetkov, ktoré sú dokumentovateľné stratami z majetku a neschopnosťou prirodzenej reprodukcie na lesných majetkoch. Na zabezpečenie trvalej udržateľnosti lesných majetkov je potrebné zavedenie mechanizmov zmierňovania ekonomických dopadov v súvislosti s odstraňovaním následkov mimoriadnych krízových situácií pre obhospodarovateľov lesa ako sú účinné úľavy dani, finančný fond na solidárne poistné mechanizmy alebo finančné podpory.

Špecifický cieľ 1	Vypracovať a realizovať mechanizmy na odstraňovanie následkov mimoriadnych krízových situácií na lesné majetky	
Odhadované náklady	5,3 mil. EUR z verejných a súkromných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Navrhnuť finančné mechanizmy na odstraňovanie škôd spôsobených mimoriadnymi krízovými situáciami a obnovu poškodených lesných ekosystémov a súvisiacej infraštruktúry	2022	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
b) Vykonať pilotné testovanie mechanizmov na odstraňovanie následkov mimoriadnych krízových situácií na lesné majetky	2023	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
c) Vypracovať legislatívne zámery mechanizmov na odstraňovanie následkov mimoriadnych krízových situácií na lesné majetky	2023	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR (MPRV)
d) Zabezpečiť finančné zdroje v novom finančnom fonde na uplatňovanie solidárnych poistných mechanizmov	2024 - 2030	5 mil. EUR z verejných a súkromných zdrojov, verejné zdroje predovšetkým zo štátneho rozpočtu, (MPRV) súkromné zdroje od obhospodarovateľov lesa a podnikov DSP